

Advies

**Algemene Raad
i.s.m. Sectorraad Kunsten en Erfgoed
Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk
25 maart 2016**

Advies bij de conceptnota 'niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs'

Op 17 juli 2015 stemde de Vlaamse Regering in met de conceptnota niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs en voorgestelde aanpak en verdere werkwijze.

De SARC bracht eerder al adviezen uit bij de conceptnota *Kunst verandert!*¹ en de discussietekst *Inhoudelijke vernieuwing deeltijds kunstonderwijs – 2de nota*².

Het thema is dermate belangrijk voor de SARC dat hij nu op eigen initiatief advies uitbrengt bij deze conceptnota. Een gezamenlijke werkgroep met leden van de Algemene Raad (voorzitter Luk Verschueren en Annick Schramme), de Sectorraad Kunsten en Erfgoed (Herman Baeten) en de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk (Carolien Patyn, Bieke Vanlerberghe en Filip Verneert), aangevuld met extern deskundige Paul Corthouts, bereidde het advies voor.

Inhoud

1. Situering	2
2. Advies	2
1.1. Te weinig ambitie	2
1.2. Voorstellen bij de ambities en krachtlijnen.....	3
Ambities.....	3
Krachtlijnen	3

¹ Zie het advies van 9 mei 2011 van de SARC over de conceptnota Kunst verandert! Inhoudelijks vernieuwing deeltijds kunstonderwijs.

² Zie het advies van 29 maart 2013 van de SARC bij de tweede conceptnota vernieuwing van het deeltijds kunstonderwijs.

1. Situering

De conceptnota gaat uit van een driedubbele ambitie: (1) een vereenvoudiging van de regelgeving, (2) een stevige verankering in Onderwijs en (3) een verbinding met de kunsten en het kleuter- en leerplichtonderwijs.

De conceptnota wil het pad effenen voor een niveaudecreet dat op 1 september 2018 in werking zal treden. Hiertoe worden 10 krachtlijnen naar voor geschoven:

- Een sober en helder niveaudecreet
- Einddoelen actualiseren
- Opleidingsstructuur actualiseren
- Doelmatige programmatieregeling invoeren en programmatiestop opheffen
- Budgettaire ruimte optimaler benutten
- Samenwerking met kleuter- en leerplichtonderwijs structureel verankeren
- Samenwerking met lokale culturele actoren, amateurkunsten kunsteducatieve organisaties en kunstinstellingen stimuleren
- Planlast aanpakken: minder bewijslast
- Planlast aanpakken: geldstromen vereenvoudigen en reduceren
- Anticiperen op personeelsgevolgen

2. Advies

1.1. Te weinig ambitie

Dat de conceptnota het deeltijds kunstonderwijs meer wil laten vertrekken van de talenten en de ontplooiingsmogelijkheden van de kinderen, tieners, jongeren en volwassenen die eraan deelnemen en de juridische structuren hieraan wil aanpassen, stemt hoopvol. De conceptnota pakt ook een aantal prangende knelpunten aan zoals de opheffing van de programmatiestop en een vermindering van de planlast. Tegelijkertijd wordt er echter weinig rekening gehouden met verschuivingen in het landschap en veranderende noden.

Zo lezen we in het woord vooraf een streven naar kwalitatief kunstonderwijs dat tegelijk rekening houdt met de eigenheid van elke leerling, met zijn wisselende levensloop en met zijn interesses. De SARC merkt op dat het dko expliciet engagementen moet aangaan om een afspiegeling te vormen van de huidige en toekomstige bevolkingssamenstelling. Dit vergt inspanningen op verschillende fronten; op vlak van aanbod, aandacht voor niet-Westerse cultuur, rolmodellen, diversiteit in het lerarenkorps, enzovoort. Het dko moet in staat zijn om de multiculturele en snel evoluerende maatschappij om te zetten in leertrajecten voor de bonte en flexibele leerlingengroep die zich aandient.

Het is een bewuste keuze van de minister om zich in eerste instantie te focussen op enkele noodzakelijke structurele ingrepen. Niettemin is het teleurstellend dat voorliggende nota enkel een formele hervorming beoogt en (nog) geen duidelijke inhoudelijke visie bevat. In die zin blijkt de SARC terug op het traject dat de voorbije jaren al rond de vernieuwing van het dko werd afgelegd, o.m. met de conceptnota *Kunst verandert*, de 2de nota/ discussietekst en de pilootprojecten. Het is spijtig dat weinig van voorgaand denkwerk verder lijkt te zijn meegenomen. Zo gebeurde er bv. nooit een grondige evaluatie van de pilootprojecten.

De conceptnota verwijst naar het OESO-rapport *Art for Art's sake*. In dat rapport wordt aangetoond dat investeringen in kunsteducatie en innovatieve economieën hand in hand gaan. De OESO pleit

voor een stevige verankering van kunst en cultuur in het hele (regulier) onderwijs. Dat biedt, nog meer dan het in Vlaanderen bestaande parallel circuit, optimaal kansen voor een brede integratie van kunst en cultuur in de opleiding van alle schoolgaande kinderen en jongeren. De conceptnota maakt bij het aanhalen van de conclusies van het rapport geen melding van de integratie in het schoolsysteem, en lijkt de bevindingen zonder meer te betrekken op het (parallele) dko-systeem. Dit is een overdaad aan *wishful thinking*.

De conceptnota is een goede poging om het bestaande formeel te definiëren, organiseren en verbeteren, maar bevat geen inhoudelijke aanpassingen die verwijzen naar een visie of concept. De nota bevat dan ook onvoldoende elementen die een fundamentele verandering teweeg kunnen brengen. De SARC pleit voor visionair denkwerk over een globale aanpak rond cultuureducatie, gekoppeld aan een aantal concrete maatregelen.

1.2. Voorstellen bij de ambities en krachtlijnen

Hierna formuleren we puntsgewijze opmerkingen bij de ambities en de krachtlijnen. We volgen hierbij de structuur van de conceptnota.

Ambities

De SARC staat volledig achter de ambitie van de conceptnota om een **vereenvoudiging van de regelgeving** door te voeren die meer vrijheid geeft aan lokale schooldirecties om zich aan te passen aan de reële situatie. Door een vereenvoudiging zal het dko beter kunnen voldoen aan de huidige maatschappelijke vragen. Dat is zonder meer een goede zaak voor het dko.

Wat betreft de **verankering in Onderwijs** ziet de SARC voordelen in een dko als volwaardig onderwijsniveau met bijhorende eindtermen, leertrajecten, rechten voor leerkrachten, etc. De verankering mag evenwel niet resulteren in een te ver doorgedreven formalisering. Voor een inclusief dko dat optimaal kansen biedt aan alle doelgroepen is flexibiliteit noodzakelijk. (Zie ook krachtlijnen 1, 2 en 3.)

De beoogde **verbinding met de kunsten en het kleuter- en leerplichtonderwijs** is een mooie ambitie, maar wordt niet concreet gemaakt. (Zie ook krachtlijnen 6 en 7.)

Krachtlijnen

1. Een sober en helder niveaudecreet realiseren

Het realiseren van een sober en helder niveaudecreet is zonder meer een goede zaak. Het creëert meer vrijheid en duidelijkheid voor o.m. de schoolbesturen en de leerkrachten.

2. De einddoelen actualiseren

De conceptnota stelt een studieprofiel kunstonderwijs voor met een zestal kerncompetenties. De SARC waarschuwt voor een al te sterke formalisering. Creatief en dynamisch kunstonderwijs vraagt voldoende ruimte en vrijheid voor de bevlogen leerkracht, wiens impact niet enkel gemeten kan worden door het behalen van bepaalde competentieregels. De focus op einddoelen mag niet

verhinderen dat er projectmatig gewerkt wordt en dat scholen een eigen invulling geven aan het opleidingsparcours.

Voor opleidingen op het einde van het leertraject zullen de einddoelen bepaald worden door beroepskwalificaties. De conceptnota beschrijft de beroepskwalificaties als een afgerond geheel van maatschappelijk relevante artistieke competenties en stuurt erop aan dat deze ontwikkeld worden door de sectoren waarin de afgestudeerden terecht komen, onder meer de amateurkunstensector.

De SARC denkt dat heel veel deelnemers van het dko niet per se geïnteresseerd zijn in een 'diploma'. Toch kan een meer formele benadering een Mattheüseffect tot gevolg hebben, waarbij het te behalen certificaat een extra trofee wordt die slechts door een bevoorrechte groep gehaald wordt. Dat moet vermeden worden. Zo vreest de SARC dat het behalen van kwalificaties de drempels voor kansengroepen zal verhogen. Een te formeel onderwijssysteem is niet aangepast aan de situatie van deze groepen (ze vallen bv. vaker voor langere periode uit, hebben moeite met de taal,...).

Het behalen van kwalificaties mag daarom niet het ultieme doel worden van het dko; de focus ligt in de eerste plaats op de persoonlijke ontwikkeling en verrijking. Het moet voor iedereen mogelijk zijn om een gelijkwaardige opleiding te volgen, aangepast aan de persoonlijke situatie en rekening houdend met specifieke drempels (bv. door middel van flexibele in- en doorstroom en alternatieve beoordelingsvormen).

De SARC waarschuwt voor een te sterke formalisering van het dko en vraagt om aan de schoolbesturen en leerkrachten voldoende vrijheid te laten om een creatief en dynamisch kunstonderwijs te garanderen. Het behalen van kwalificaties mag niet het ultieme doel worden van het dko, dat primair moet focussen op persoonlijke ontwikkeling.

3. De opleidingsstructuur actualiseren

Het niveaudecreet zal de opleidingsstructuur afstemmen op de competentiegerichte benadering in de einddoelen. De SARC stelt dat competentiegericht werken, waarbij de opgebouwde competenties de basis vormen bij de bepaling van de graad, de regel moet zijn. Hiertoe is een administratief opvolgsysteem nodig dat leerlingen inschaalt op basis van hun competenties. De ontwikkeling van elke deelnemer moet centraal staan, zodat doorverwijzingen en afstemming een evidente zaak zijn (of worden).

De inhoudelijke opbouw van een brede basis naar een gespecialiseerde opleiding, wordt door de SARC als positief ervaren. Wel moet het voor de leerling steeds mogelijk blijven om het traject te laten evolueren op basis van eigen keuzes.

De SARC stelt dat competenties steeds als basis moeten dienen om leerlingen in te schalen. Doorheen het traject moet het steeds mogelijk zijn om – op basis van eigen keuzes – het leertraject mee te laten evolueren.

De SARC vraagt met aandring om de instapleeftijd niet enkel voor dans en beeld op 6 jaar vast te leggen. Ook voor andere disciplines moet de instapleeftijd 6 jaar worden. De SARC heeft de indruk dat het onderscheid om louter budgettaire redenen wordt gehandhaafd. De Participatiesurvey 2014 stelt dat hoe vroeger de kennismaking met cultuur gebeurt, hoe meer effect dit heeft op latere

cultuurparticipatie³. Dat blijkt ook uit eerder onderzoek. Hoe eerder het eerste bezoek heeft plaatsgevonden, des te groter de cultuurparticipatie later in het leven is⁴.

De SARC dringt erop aan om de minimale instapleeftijd voor alle disciplines vast te leggen op 6 jaar.

In de nota ontbreekt volgens de SARC aandacht voor enkele domeinen zoals circus, folk, jazz, (subgenres) schrijven, enz. Er is ook onvoldoende aandacht voor niet-westerse kunstuitingen en voor de voortdurende evolutie binnen de artistieke domeinen (zoals geluidskunst, nieuwe muziek, enz.)

De SARC vraagt om de mogelijkheid te voorzien om een breed aanbod te realiseren. Er zouden ook opleidingen rond minder traditionele domeinen moeten worden opgestart, zoals circus, folk, jazz, enz. Binnen dit brede aanbod moet bovendien ook aandacht zijn voor niet-westerse kunstuitingen en voor nieuwe artistieke evoluties.

4. *De onderwijsvrijheid respecteren door de programmatiestop op te heffen en te vervangen door een doelmatige programmatieregelgeving*

De SARC staat positief tegenover de grotere lokale autonomie met meer ruimte voor samenwerking en specifieke projecten. Deze ontwikkeling vraagt wel bijzondere aandacht voor de budgettaire beheersbaarheid van het geheel en het bewaken van aandacht voor specifieke maatregelen ten aanzien van kansengroepen.

De SARC meent dat de Vlaamse overheid een rol heeft in het bijsturen van de programmering na de opheffing van de programmatiestop. Zo kan er op basis van een aantal objectieve criteria (bv. geografische nabijheid en vraag) in het veld worden bijgestuurd waar nodig. Zo wordt enerzijds vermeden dat nicheopleidingen (zoals enkele kunstambachten) uit het aanbod verdwijnen, en anderzijds kan zo een te grote onderlinge concurrentie tussen academies gecorrigeerd en/of vermeden worden.

Wat kansengroepen betreft, beveelt de SARC aan om een kader uit te werken rond de maximum te betalen inschrijvingsgelden en kosten voor maatschappelijk kwetsbare leerlingen. Kostprijs en inschrijvingsgelden kunnen momenteel verschillen per gemeente. (Zie ook punt 5 en punt 8.) Daarnaast is er nood aan mogelijkheden om te experimenteren met sociale projecten, bv. buiten de muren en kortere modules voor kansengroepen. We zien dat academies nu veel moeite hebben om hiervoor de nodige uren, leerkrachten, ruimte, etc. vrij te maken.

De conceptnota verwijst naar multifunctionele schoolgebouwen als opportuniteit op het vlak van infrastructuur. Ook in de conceptnota *Masterplan Scholenbouw* ontwikkelt minister Crevits een visie om de lokale gemeenschap binnen te trekken in de schoolinfrastructuur. De SARC ziet opportuniteiten om de opgedane expertise in die context meteen ook toe te passen op het dko. Amateurkunstenaars kampen frequent met gebrek aan ruimte om te creëren, presenteren en stockeren. Vooral aangepaste ruimte vormt daarbij een knelpunt (bv. akoestisch, technische

³ Siongers, J., Beunen, S., Van Steen, A., Willekens, M. & Lievens, J. (2015). Met ouders op stap: een blik op de cultuurparticipatie van ouders met hun kinderen, p. 435. In Lievens, J., Siongers, J. & Waeghe, H. (reds.), *Participatie in Vlaanderen 2: eerste analyses van de participatiesurvey 2014* (pp. 429-452). Leuven/Den Haag: Acco.

⁴ Nagel, I. (2004). *Cultuurdeelname in de levensloop* (p.151). Utrecht: ICS

benodigdheden, etc.). Buiten de lesuren kan schoolinfrastructuur een meerwaarde betekenen voor lokale amateurkunstenaars.

De Vlaamse overheid dient in te staan voor:

- de budgettaire beheersbaarheid van de programmatieregelgeving;
- de stimulering van de deelname van kansengroepen;
- het uittekenen van een evenwichtig veld.

Daarnaast wijst de SARC op de conceptnota *Masterplan Scholenbouw* en dringt hij aan om ervoor te zorgen dat ook niet- of voormalige dko-leerlingen terecht kunnen in de academies.

5. *De huidige budgettaire ruimte optimaler benutten*

De conceptnota stelt dat de hoogte van de inschrijvingsgelden deze legislatuur ongewijzigd blijft, en er verder onderzoek zal gebeuren naar een toekomstig billijk evenwicht in het bepalen van de verhouding van het publieke en private aandeel in de kosten van het dko. De SARC is van mening dat een differentiatie van het inschrijvingsgeld op basis van inkomen mogelijk moet zijn.

Lokale besturen kunnen nu al beslissen om goedkopere tarieven toe te passen, maar de raad vraagt om dit op te leggen aan alle academies. Het kan niet dat mensen in armoede wat betreft goedkopere tarieven voor dko volledig afhankelijk zijn van het lokale bestuur. Voor hen blijft de financiële drempel hoog, zowel voor gezinnen met kinderen als volwassenen. Er moet blijvend ingezet worden op sociale tarieven die zo breed mogelijk gecommuniceerd en automatisch toegekend worden door koppeling aan bestaande instrumenten. (Zie ook bij punt 8.)

De SARC meent dat een differentiatie van de inschrijvingsgelden op basis van inkomen tot de mogelijkheden moet behoren. Kortingsstarieven voor kansengroepen moeten in heel Vlaanderen gelijk zijn.

6. *Samenwerking met kleuter- en leerplichtonderwijs structureel verankeren*

De SARC beschouwt een structurele verankering van de samenwerking tussen het dko en het kleuter- en leerplichtonderwijs als een cruciale krachtlijn, maar de conceptnota blijft hierover zeer vaag.

Een brede implementatie is echter noodzakelijk om effectief het verschil te maken. Voor veel kinderen en jongeren is het leerplichtonderwijs de eerste plaats waar ze kunnen kennismaken met dit aanbod. De samenwerking mag zich daarom zeker niet beperken tot het algemeen onderwijs, , maar moet ook in het technisch, beroeps- en buitengewoon onderwijs gebeuren

De overheid kan stimulerende initiatieven nemen om de samenwerkingen op gang te trekken. Aanknopen bij de idee van Brede School⁵ vormt hierin een mogelijke piste. Ook de inzichten uit het onderzoek *Cultuur in de spiegel*⁶ kunnen een ankerpunt vormen voor de plaats van muzische opvoeding en cultuur in kleuter-, basis- en secundair onderwijs.

⁵ Een Brede School is een samenwerkingsverband tussen verschillende sectoren die samen werken aan een brede leer- en leefomgeving in de vrije tijd én op school, met als doel maximale ontwikkelingskansen voor alle kinderen en jongeren.

⁶ van Heusden, B. (2010). *Cultuur in de Spiegel. Naar een doorlopende leerlijn cultuuronderwijs*. Groningen- Enschede: Rijksuniversiteit Groningen/SLO.

De SARC hoopt op meer formele voorstellen om de verbinding tussen het dko en het leerplichtonderwijs op termijn daadwerkelijk te kunnen realiseren.

De SARC wijst op het belang van een structurele verankering met het kleuter- en leerplichtonderwijs en vraagt een brede implementatie (bv. aanknopen bij het idee van Brede School). Hij hoopt op concrete maatregelen.

7. Samenwerking met de lokale culturele actoren, amateurkunsten, kunsteducatieve organisaties en kunstinstellingen stimuleren

Samenwerking tussen het dko en de lokale actoren in onderwijs en cultuur binnen hun specifiek plaatselijke context is een natuurlijk gegeven en zou een evidentie moeten zijn, zeker ook in het licht van de interne staatshervorming en het Planlastendecreet. De conceptnota blijft echter vaag over de manier waarop dit gerealiseerd kan worden. Zonder concrete invulling, formele afspraken en nauwgezette opvolging, volgen wellicht weinig tastbare resultaten. Het moet van meet af aan duidelijk zijn wie welke rol en verantwoordelijkheden krijgt toebedeeld. Procesevaluatie, intensiteit en finaliteit kunnen hierbij als toetsstenen dienen.

Bovendien heeft de Vlaamse overheid in tijden van financiële krapte en door de hoge mate van lokale autonomie weinig handvaten om de lokale politiek te sturen in het maken van beleidsprioriteiten en keuzes. Overleg en betrokkenheid van steden, gemeenten en andere actoren die dko inrichten, is volgens de SARC cruciaal voor de verdere uitwerking van een gedragen beleid.

Om de uiteenlopende partijen in een specifieke regio samen te brengen en het aanbod af te stemmen kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een digitale verzamelplaats zodat leerlingen snel het aanbod in de eigen regio kunnen raadplegen.

De SARC vraagt een brede en open invulling van de samenwerking tussen het dko en de lokale actoren. Een gedragen beleid vraagt overleg en engagement van alle betrokkenen.

Daar waar in eerdere conceptnota's de samenwerking eerder algemeen geformuleerd werd, beperkt de huidige conceptnota deze samenwerking tot culturele actoren. Er zijn echter ook andere relevante actoren, bijvoorbeeld de welzijnssector (o.m. om bruggen te slaan naar kansengroepen). Bovendien is er in de titel sprake van kunstinstellingen. Omdat deze term verwijst naar de instellingen die via het Kunstendecreet als Vlaamse kunstinstelling erkend zijn,⁷ vraagt de SARC om deze term te verruimen naar het brede veld van culturele organisaties. Het mag dan niet louter om de kunsteducatieve organisaties gaan, ook privé-kunstscholen, sociaal-artistieke initiatieven, amateurkunstpraktijken en het educatief aanbod van artistieke instellingen kunnen onderdeel zijn van een opleidingstraject in het deeltijds kunstonderwijs.

Het dko kan door samenwerking met een brede en diverse waaier aan lokale organisaties haar maatschappelijke positie versterken. Leerlingen van het dko kunnen bv. gestimuleerd worden om zélf een sociale rol op te nemen als brugfiguur naar doelgroepen toe. Leerlingen kunnen ervaringen

⁷ De Vlaamse Gemeenschap erkent een aantal grote instellingen met nationale en internationale uitstraling en een symboolwaarde in het cultuurbeleid. Het gaat om deSingel, deFilharmonie, Brussels Philharmonic, Kunsthuis, Ancienne Belgique, Vooruit Gent en Concertgebouw Brugge.

opdoen als ‘cultuurstimulator’ binnen sociale of sociaal-artistieke projecten, in samenwerkingen met een bibliotheek, met scholen, met jeugdwerk, etc.

De SARC vraagt om de samenwerking niet te beperken tot culturele actoren, maar – mede met het oog op het bereiken van kansengroepen en aandacht voor interculturaliseren – ook andere sectoren zoals welzijn een plaats te geven.

De conceptnota erkent kunstbeoefening in de vrije tijd als belangrijkste maatschappelijke finaliteit van het dko. De SARC juicht dit toe, maar benadrukt dat niet enkel de uitstroom van het dko verband houdt met kunstbeoefening in de vrije tijd, maar ook de in- en doorstroom; m.a.w. wie in de vrije tijd reeds in de kunsten actief is, kan - ook op rijpere leeftijd - beslissen om in te stappen in het dko. Zodoende is kruisbestuiving in beide richtingen mogelijk; de amateurkunstensector brengt inzichten, kennis en methodieken binnen in het dko en vice versa. Beide sectoren kunnen voordeel halen uit complementair handelen.

Hoe beter de ‘ontwikkelingsketen’ (kennismaking, uitoefening, verdieping) van het formele onderwijs is afgestemd op de keten van de vrije tijd en omgekeerd, hoe kleiner de kans dat de ontwikkeling van talenten stopt. Wisselwerking en parallelle circuits tussen beide ketens (onderwijs en amateurkunsten) zijn volgens de SARC aangewezen.

Een gemeenschappelijk aftoetsingskader (waar liggen gemeenschappelijke doelstellingen? waar liggen sterktes van dko enerzijds en amateurkunsten anderzijds?) kan een concreet uitgangspunt zijn. Er moet gezocht worden naar manieren om de terughoudendheid bij academies t.a.v. de amateurkunsten te doorbreken. Dit kan bijvoorbeeld door structureel overleg te plegen tussen de academies en het Forum voor Amateurkunsten, beter te informeren, goede voorbeelden in de kijker te zetten, een gezamenlijke studiedag te organiseren, frequent contact met zoveel mogelijk academies op te zetten, wisselwerking te stimuleren tijdens de Week van de Academies en de Week van de Academies, enz.

De verbinding tussen dko en amateurkunsten is een grote troef, beide hebben baat bij een wederzijdse uitwisseling. De SARC dringt aan op effectieve maatregelen zodat samenwerking niet vrijblijvend is, maar is ingebed in een duurzaam samenwerkingsverband met een gemeenschappelijke visie.

8. Planlast aanpakken: verminderen van de bewijslast voor leerlingen en academies

De minister wil de bewijslast om van het verminderd tarief voor het inschrijvingsgeld te kunnen genieten verminderen. De SARC staat achter deze intentie. Er is nood aan een meer automatische en eenvoudige toekenning van verminderd tarief, gekoppeld aan bestaande instrumenten zoals de verhoogde tegemoetkoming, UiTPAS, schooltoelage,...

De bepaling van doelgroepen die een financiële tegemoetkoming krijgen voor deelname aan dko, wordt momenteel lokaal bepaald en verschilt per gemeente’. Een koppeling met de verhoogde tegemoetkoming lijkt voor de SARC de meest aangewezen piste, zowel voor meer uniformiteit en duidelijkheid als voor lagere administratieve lasten. Brede communicatie en toeleiding moeten ervoor zorgen dat alle rechthebbenden op de hoogte zijn. Andere kortingscategorieën mogen niet uit het oog worden verloren.

Een bijkomende opmerking is dat academies met een verhoogd aantal leerlingen uit kansengroepen, extra ondersteuning zouden moeten krijgen. Deze doelgroep vraagt namelijk bijkomende inspanningen en expertise.

De SARC adviseert een procedure waarbij wordt ingezet op de automatische toekenning van lager inschrijvingsgeld, gekoppeld aan de verhoogde tegemoetkoming.

9. Planlast aanpakken: de geldstromen tussen Vlaamse overheid en academies vereenvoudigen en reduceren

De SARC heeft geen opmerkingen over deze krachtlijn.

10. Anticiperen op personeelsgevolgen

In de vorming van een goede leerkracht zijn opleiding en nascholing van groot belang. Om de leerstof op een competente manier over te brengen is het niet voldoende om de kunstvorm te beheersen. De leerkrachten moeten ook beschikken over de nodige educatieve vaardigheden.

Het is o.m. van belang dat leerkrachten en directies zich toeleggen op competenties gericht op het werken met specifieke doelgroepen. De afstemming met het hoger onderwijs is hierin belangrijk. Wanneer de curricula in het hoger onderwijs worden hervormd, moeten er ook linken worden gelegd met het dko.

Ook elders verworven competenties van lesgevers moeten een plaats krijgen. Dit kan onder meer door de bekwaamheidsbewijzen te herbekijken. Al te vaak beschikken zeer bekwame leerkrachten niet over het juiste formele bewijsstuk. Dit geldt zeker voor nieuwe cultuuruitingen die in het aanbod worden opgenomen, maar waar niet altijd een bijhorende opleiding in het hoger kunstonderwijs voor bestaat. Nieuwe en/of niet-westerse cultuuruitingen worden om die reden vaak niet opgenomen in het aanbod, waardoor veel talent - zowel van mogelijke leerkracht als mogelijke leerling - verscholen blijft. Relevante bagage verworven via andere kanalen dan het regulier onderwijs (bv. masterclasses, peer-to-peerwerking, train the trainer, stages enz.) moeten als elders verworven competenties mee in rekening worden gebracht bij de aanstelling van onderwijzend personeel.

Bovendien is het wenselijk dat de leerkrachten en directies er een actueel beeld op na houden over de rol en de positie van kunsten (inclusief amateurkunsten) in de samenleving en de gelaagdheid en diversiteit ervan.

De SARC wijst op het belang van de curricula in het hoger onderwijs. Het is van belang dat het werken met specifieke doelgroepen in de opleiding aan bod komt. Ook elders verworven competenties moeten erkend worden om de drempels voor de inschakeling van bekwame leerkrachten te verlagen.

Bovendien moet onderwijzend personeel een actueel beeld hebben van de rol en de positie van kunsten (inclusief amateurkunsten) in de samenleving en de gelaagdheid en diversiteit ervan.

Namens de Algemene Raad,
Luk Verschueren, algemeen voorzitter
Iris Van Riet, algemeen secretaris

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,
Heidi De Nijn, voorzitter
Herman Baeten, ondervoorzitter
Lieselotte Moortgat, secretaris

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris